

I. SZÁMÚ MELLÉKLET

ÁLLAMI TÁMOGATÁSI SEGÉDLET

1. Az Útmutató célja

Jelen Útmutató célja a Magyar Export-Import Bank Zártkörűen Működő Részvénytársaság (a továbbiakban: „Eximbank”) Baross Gábor Újraiparosítási Hitelprogram (a továbbiakban: „Program”) keretében az állami támogatásokra vonatkozó, az Ukrajna elleni orosz invázióval összefüggésben a gazdaság támogatását célzó ideiglenes válságkeret” című, 2022. november 9-i, 2022/C 426 I/01 számú európai bizottsági közlemény (a továbbiakban: Válságkezelési Közlemény)¹; alapján nyújtott állami támogatáshoz kapcsolódó állami támogatási keretrendszer főbb sarokpontjainak bemutatása.

Az Útmutatóban foglaltak nem értelmezhetők önállóan, az Európai Unió állami támogatási keretrendszerében, a kapcsolódó bizottsági jóváhagyó határozatokban, a végrehajtást elősegítő magyar jogszabályokban, az Eximbank Üzletszabályzatában és az érintett termékleírásokban, valamint az egyes hitelszerződésekben foglalt szabályok figyelembevétele nélkül.

2. Kapcsolódó jogszabályok és közlemények

Az Európai Unió jogi aktusai és közleményei:

- az Európai Unió működéséről szóló szerződés;
- a Bizottság 651/2014/EU rendelete (2014. június 17.) a Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetővé nyilvánításáról (a továbbiakban: „általános csoportmentességi rendelet”)²;
- az állami támogatásokra vonatkozó, az Ukrajna elleni orosz invázióval összefüggésben a gazdaság támogatását célzó ideiglenes válságkeret” című, 2022. november 9-i, 2022/C 426 I/01 számú európai bizottsági közlemény mindenkor hatályos változata (a továbbiakban: „Válságkezelési Közlemény”)
- a Bizottság SA.103089 (2022/N) határozatával jóváhagyott magyar ernyőprogram az Oroszország Ukrajna elleni inváziója által érintett vállalkozások részére (a továbbiakban: „Ernyőprogram”)³;
- a Bizottság SA.104515 (2022/N) határozatával jóváhagyott garanciák és támogatott kölcsönök formájában nyújtott támogatási program (a továbbiakban: „Eximbank kkv hitel- és kezességvállalási program”)⁴.

Magyar jogszabályi környezet:

- 1994. évi XLII. törvény a Magyar Export–Import Bank Részvénytársaságról és a Magyar Exporthitel Biztosító Részvénytársaságról;
- 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet az európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről (a továbbiakban: Atr.);
- 85/1998. (V. 6.) Korm. rendelet a Magyar Export–Import Bank Részvénytársaság kamatkiegyenlítési rendszeréről;
- 16/1998. (V. 20.) PM rendelet a Magyar Export–Import Bank Részvénytársaság és a Magyar Exporthitel Biztosító Részvénytársaság központi költségvetéssel történő elszámolásának részletes szabályairól.

¹ A Válságközlemény elérhető a következő linken:

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.C_.2022.426.01.0001.01.ENG&toc=OJ%3AC%3A2022%3A426%3ATOC

² HL L 187. 2014.06.26. 1. o.; módosította: a 2017/1084/EU bizottsági rendelet (HL L 156., 2017.6.20.) és a 2020/972/EU bizottsági rendelet (HL L 215., 2020.7.7.), valamint a 2021/1237/EU bizottsági rendelet (HL L 270, 2021.07.29.)

³ Az Ernyőprogramot a következő bizottsági határozatok módosították: SA.104009 (2022/N) és az SA.104850 (2022/N)

⁴ Az Eximbank kkv hitel- és kezességvállalási programot a következő bizottsági határozat módosította: SA.104850 (2022/N)

3. Fogalommagyarázat

A Fogalommagyarázat kiegészíti a BAROSS GÁBOR ÚJRAIPAROSÍTÁSI HITELPROGRAM TERMÉK ÚTMUTATÓBAN meghatározott fogalomkészletet.

„Atr.” 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet az európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről.

„Állami támogatás” Atr. 2. § 1. pontja szerinti támogatás.

„Elszámolható költség” az egyes támogatási kategóriákra az uniós állami támogatási szabályokban e címen meghatározott költségek köre.

„Közzététel és információszolgáltatás” Atr. III. fejezet 18-18/D. §-a szerinti közzététel.

4. Válságkezelési Közlemény alapján nyújtott állami támogatás

Az Eximbank által bevezetett termék általános feltételeit (termék célja, hitelfelvevő, ügyfélkör, hitelprogramból kizárt ügyletek és ügyfelek, stb.) a kapcsolódó termékleírás szabályozza.

4.1. A Program keretében nyújtott állami támogatási jogcímek:

- Korlátozott összegű támogatás: a Válságkezelési Közlemény 2.1. szakasza alapján (az Ernyőprogram alapján nyújtott támogatás);
- Kedvezményes hitelek formájában nyújtott likviditási támogatás: a Válságkezelési Közlemény 2.3. szakasza alapján (az Eximbank kkv hitel- és kezességvállalási programja alapján nyújtott támogatás).

4.2. Állami támogatás maximuma

Kedvezményes hitelkamatláb esetén (Kedvezményes hitelek formájában nyújtott likviditási támogatás)

A Válságkezelési Közlemény alapján a program keretében igényelhető hitelösszeg nem haladhatja meg:

- a támogatási kérelem benyújtását megelőző 12 hónap energiaköltségének 50 %-t, vagy
- a vállalkozásnak az elmúlt három év lezárt pénzügyi adatai alapján számított átlagos éves árbevételének 15 %-t.

A válság miatt különösen érintett vállalkozások esetén a kedvezményezett likviditási szükségletre vonatkozó nyilatkozata alapján a hitel összege a fenti pontokban meghatározott értéknél magasabb összegű is lehet, de azzal, hogy **kis- és középvállalkozások** esetében nem haladhatja meg a következő – **a hitelkérelem pénzügyi intézményhez történő benyújtás időpontjától számított – 12 hónap, nagyvállalkozások esetében pedig a következő 6 hónap likviditási szükségletét**. A likviditási szükséglet magában foglalhatja mind a forgóeszköz, mind a beruházási költségeket.

Kamattámogatás esetén (Korlátozott összegű támogatás)

- a támogatás teljes összege vállalkozásonként egyetlen időpontban sem haladja meg a 2 000 000 EUR-t, vagy
- az elsődleges mezőgazdasági termeléssel foglalkozó vállalkozások esetében a 250 000 EUR-t; vagy
- a halászlát és akvakultúra-ágazatban⁵ működő vállalkozások esetében vállalkozásonként a 300 000 EUR-t.

⁵ A Bizottság 717/2014/EU rendelete (2014. június 27.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a halászlát és akvakultúra-ágazatban nyújtott csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról 2. cikk (1) bekezdésében szereplő meghatározás szerint.

Ha egy vállalkozás több ágazatban is tevékenykedik és ezekre a fentiek szerinti eltérő maximális összegek vonatkoznak, úgy a tevékenységek megfelelő eszközökkel való szétválasztása révén (például számviteli elkülönítéssel) kell biztosítani az egyes tevékenységre vonatkozó felső határok betartását és azt, hogy a teljes maximális összeg vállalkozásonként (csoportszinten⁶) ne haladja meg a 2 000 000 EUR-t. Ha egy vállalkozás a halászlát-, akvakultúra és az elsődleges mezőgazdasági termelés ágazatokban tevékenykedik, a teljes maximális összeg (csoportszinten) nem haladhatja meg a 300 000 EUR-t vállalkozásonként.

4.3. Támogatástartalom számítása

Kedvezményes hitelkamatláb esetén (Kedvezményes hitelek formájában nyújtott likviditási támogatás)

A Válságkezelési Közlemény (64) bekezdés b) pontjának megfelelően a kedvezményes hitelek formájában nyújtott likviditási támogatás esetén a hitelek kedvezményes kamatlába megfelel legalább a 2022. október 1-jén⁷ vagy a támogatás odaítélésének időpontjában rendelkezésre álló alapkamatláb (az 1 éves IBOR vagy a Bizottság által közzétett, azzal egyenértékű ráta) és az alábbi táblázatban meghatározott hitelkockázati felár összegével.

A Program keretében az Eximbank kkv hitel- és kezességvállalási programban meghatározott 8 éves flat kamatfelár kerül alkalmazásra.

Kamatfelár:

Szegmens	≤1 év	>1 év és ≤ 2 év	>2 év és ≤ 3 év	>3 év és ≤ 4 év	>4 év és ≤ 5 év	>5 év és ≤ 6 év	>6 év és ≤ 7 év	>7 év és ≤ 8 év
KKV	0,25%	0,43%	0,48%	0,73%	0,85%	0,92%	1,95%	2,14%
NV	0,50%	0,86%	0,96%	1,46%	1,69%	1,84%	3,00%	3,24%

Kamattámogatás esetén (Korlátozott összegű támogatás)

A Program keretében nyújtott kamattámogatás összege megfelel a kedvezményes hitelkamatláb és a termékleírásban szereplő, ténylegesen felszámításra kerülő hitelkamatláb különbségével.

4.4. Támogatástartalom módosulása

Amennyiben a Származékos Kölcsönszerződés módosítása esetén a támogatás mértéke csökken, akkor az Eximbank a Bank ez irányú kérése esetén újabb igazolást ad ki az igénybe vett támogatás támogatástartalmáról, amely a támogatás odaítéléséről szóló, Eximbank általi eredeti döntés időpontjától visszamenőlegesen hatályos. Ebben az esetben a Bank köteles az Eximbank által a Származékos Kölcsön támogatástartalmáról és a támogatási kategóriáról kiállított új igazolást az Ügyfél részére haladéktalanul, de legkésőbb annak Bankhoz történő beérkezéstől számított 3 (három) Munkanapon belül dokumentált módon továbbítani. Ezzel egyidejűleg a Bank köteles a korábban átadott támogatási igazolás valamennyi átadott eredeti példányát az Ügyféltől beszerezni, és azt – az új támogatási igazolás kézhezvételét követő 10 (tíz) Munkanapon belül – az Eximbank részére megküldeni.

Amennyiben a Származékos Kölcsönszerződés módosítása esetén a támogatás mértéke nő, akkor az Eximbank újabb igazolást ad ki a növekmény összegére vonatkozóan, amely az eredeti a Származékos Kölcsön támogatástartalmáról és a támogatási kategóriáról korábban kiállított igazolással együtt lesz érvényes.

Amennyiben kötelező előtörlesztés miatt a Származékos Kölcsön támogatástartalma módosul, abban az esetben a korábban kiadott igazolás nem módosítható.

4.5. Más állami támogatási jogcímekkel történő halmozódás

Válságkezelési Közlemény általános útmutató

⁶ A vállalkozás általános csoportmentességi rendelet I. melléklet 3. cikk (3) bekezdése szerinti kapcsolt vállalkozásait is figyelembe véve

⁷ 2022.10.01-i referenciakamat: EUR esetében 1,03%, HUF esetében 11,15%

A Válságkezelési Közlemény hatálya alá tartozó állami támogatási intézkedések halmozhatók egymással, összhangban a Válságkezelési Közlemény meghatározott szakaszaiban előírt követelményekkel.

A Válságkezelési Közlemény hatálya alá tartozó állami támogatási intézkedések halmozhatók a Covid19-járvánnyal összefüggő ideiglenes keret szerint nyújtott támogatással,⁸ amennyiben tiszteletben tartják az e keretekben előírt megfelelő kumulációs szabályokat. Amennyiben a Covid19-Közlemény és a Válságkezelési Közlemény alapján is igénybe vesz hiteleket vagy garanciákat valamely kedvezményezett, és ha a hitel teljes tőkeösszege a kedvezményezett által bejelentett likviditási szükségletei alapján került kiszámításra, biztosítani kell, hogy e likviditási szükséglet kielégítéséhez csak egyszer kapjon támogatást a kedvezményezett.

A Válságkezelési Közlemény hatálya alá tartozó állami támogatási intézkedések halmozhatók a de minimis rendeletek⁹ vagy az általános csoportmentességi rendeletek¹⁰ szerint nyújtott támogatással, amennyiben az említett rendeletek előírásait és kumulációs szabályait betartják.

Kedvezményes hitelkamatláb esetén (Kedvezményes hitelek formájában nyújtott likviditási támogatás)

A Válságkezelési Közlemény 2.3. szakaszában meghatározott összeghatároknak való megfelelés biztosítása érdekében a támogatási döntés meghozatalát megelőzően össze kell számítani a vállalkozás által realizált vagy igényelt valamennyi releváns jogcímű támogatást.

Ugyanazon mögöttes hitel tőkeösszege esetében a Válságkezelési Közlemény 2.3 szakasza alapján nyújtott hitelek nem halmozhatók a Válságkezelési Közlemény 2.2. szakasza alapján nyújtott támogatással és fordítva. A Válságkezelési Közlemény alapján nyújtott hitelek és garanciák különböző hitelek esetén halmozhatók, amennyiben a hitelek teljes összege kedvezményezettenként nem haladja meg a Válságkezelési Közlemény 61.e) pontjában vagy a 64.e) pontjában meghatározott felső határokat. A kedvezményezett egyszerre az ezen szakasz szerint nyújtott több kedvezményes hitelből is részesülhet, amennyiben a hitelek teljes összege kedvezményezettenként nem haladja meg a 64.e) pontban meghatározott felső határokat.

A Program keretében nem finanszírozhatók a Covid-19 Közlemény alapján nyújtott állami támogatással már fedezett likviditási szükségletek.

Kamattámogatás esetén (Korlátozott összegű támogatás)

A Válságkezelési Közlemény 2.1. szakaszában meghatározott összeghatároknak való megfelelés biztosítása érdekében a támogatási döntés meghozatalát megelőzően össze kell számítani a vállalkozás által csoportszinten kapott vagy igényelt valamennyi Válságkezelési Közlemény 2.1. szakasz szerinti korlátozott összegű támogatást.

A Válságkezelési Közlemény 2.1. szakasza alapján nyújtott támogatás halmozható a Válságkezelési Közlemény 2.4. szakasz¹¹ alapján nyújtott támogatással, amennyiben a támogatás teljes összege vállalkozásonként nem haladja meg a maximális támogatási intenzitást (hitelösszeg 50%-a) és az így vizsgált támogatások maximuma 4 000 000 EUR lehet.

⁸ Állami támogatási intézkedésekre vonatkozó ideiglenes keret a gazdaságnak a jelenlegi COVID-19-járvánnyal összefüggésben való támogatása céljából (2020/C 91 I/01) (a továbbiakban: „COVID-19 Közlemény”).

⁹ A Bizottság 1407/2013/EU rendelete (2013. december 18.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról; a Bizottság 1408/2013/EU rendelete (2013. december 18.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a mezőgazdasági ágazatban nyújtott csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról; a Bizottság 717/2014/EU rendelete (2014. június 27.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a halászati és akvakultúra-ágazatban nyújtott csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról; valamint a Bizottság 360/2012/EU rendelete (2012. április 25.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének az általános gazdasági érdekű szolgáltatást nyújtó vállalkozások számára nyújtott csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról.

¹⁰ A Bizottság 651/2014/EU rendelete (2014. június 17.) a Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetővé nyilvánításáról (az általános csoportmentességi rendelet); a Bizottság 702/2014/EU rendelete (2014. június 25.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének alkalmazásában a mezőgazdasági és az erdészeti ágazatban, valamint a vidéki térségekben nyújtott támogatások bizonyos kategóriáinak a belső piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánításáról; valamint a Bizottság 1388/2014/EU rendelete (2014. december 16.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában a halászati és akvakultúra-termékek előállításával, feldolgozásával és forgalmazásával foglalkozó vállalkozások számára nyújtott támogatások bizonyos fajtáinak a belső piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánításáról.

¹¹ 2.4. szakasz szerint a támogatás nyújtható közvetlen támogatások, adókedvezmény vagy fizetési könnyítés formájában vagy egyéb formában, például visszafizetendő előlegek, garanciák, hitelek és saját tőke formájában, feltéve, hogy az ilyen intézkedések teljes névértéke nem haladja meg az alkalmazandó támogatási intenzitást és felső határokat.

A Válságkezelési Közlemény 2.1. szakasza alapján nyújtott korlátozott összegű támogatás az azonos elszámolható költségek vonatkozásában a COVID-19 Közlemény 3.1. szakasza alapján nyújtott korlátozott összegű támogatással a Covid-19 Közleményben meghatározott összeghatárokig halmazható.

5. Jogosulatlanul igénybe vett állami támogatás

Támogatással való visszaélésnek minősülnek különösen az alábbi esetek:

- a) a kedvezményezett a hitelhez kapcsolódó dokumentációkban valótlan, hamis adatot közölt, bármelyik nyilatkozata valótlanul bizonyul, illetve nyilatkozatai bármelyikét visszavonja;
- b) a kedvezményezett a kedvezményes hitelt nem a hitelcélra használja fel;
- c) jogszabályellenes támogatáshalmazódás esete, ha a halmozott összeg meghaladja a vonatkozó jogszabályokban vagy támogatást jóváhagyó határozatban meghatározott küszöbértéket;
- d) nem teljesül a kedvezményezettet terhelő speciális adatszolgáltatási, nyilvántartási kötelezettség;
- e) a kedvezményezett nem teszi lehetővé, hogy az Eximbank vagy az Európai Unió Számvevőszéke vagy az Európai Bizottság felhatalmazott tisztviselői és felhatalmazott független szakértői, vagy az Eximbank megbízottjai a kedvezményes hitel felhasználását, és az állami támogatási feltételeinek teljesülését ellenőrizzék, és ennek során különösen:
 1. az érintett vállalkozás helyiségeibe vagy területére belépjenek;
 2. a helyszínen szóbeli magyarázatot kérjenek.

Az Adós kötelezettséget vállal arra, amennyiben az Eximbank, illetőleg az Európai Bizottság vagy egyéb hivatalos szervek által végzett ellenőrzés során bebizonyosodik, hogy az Adós az állami támogatásokra vonatkozó kötelezettségeit megszegte (támogatással való visszaélés esete), vagy rajta kívül álló okokból a támogatási jogszabályok előírásai nem teljesültek, akkor a jogosulatlanul igénybe vett állami támogatást 8 naptári napon belül az Eximbank részére visszafizeti. Az állami támogatást a büntető kamattal növelt értékben kell megfizetni támogatással való visszaélés, illetve jogosulatlanul igénybevett támogatás esetén. A büntető kamat a késedelmi kamattal megegyező mértékű. A büntető kamat az első folyósítás napjától esedékes, addig a napig, amíg az Adós a jogosulatlanul igénybe vett állami támogatást meg nem fizeti az Eximbank részére. A fizetési kötelezettség akkor tekinthető teljesítettnek, amikor megtörtént a fizetendő összegnek az Eximbank bankszámláján való jóváírása. Az Adós tudomásul veszi, hogy az Európai Bizottság a jogosulatlanul igénybe vett állami támogatás visszatérítése kapcsán a fentiekől eltérően rendelkezhet.

6. Közzétételi kötelezettség

A Válságkezelési Közlemény alapján az Eximbankot az Európai Bizottság felé információ- és adatszolgáltatási kötelezettség terheli, továbbá az Európai Bizottság rendelkezése folytán közzétételi kötelezettség terheli: a 100 000 EUR-t meghaladó egyedi támogatásokra vonatkozó információkat¹², illetőleg az elsődleges mezőgazdasági és halászati ágazatban 10 000 EUR-t meghaladó támogatásokra vonatkozó információkat¹³ a támogatásnyújtástól számított 12 hónapon belül közzé kell tenni az átfogó állami támogatási honlapon vagy az Európai Bizottság vonatkozó adatbázisában.

¹² 651/2014/EU bizottsági rendelet III. mellékletében előírt információk

¹³ 651/2014/EU bizottsági rendelet III. mellékletében előírt információk